

Ansvarlige innkjøp i Bybanen AS – implementering av åpenhetsloven

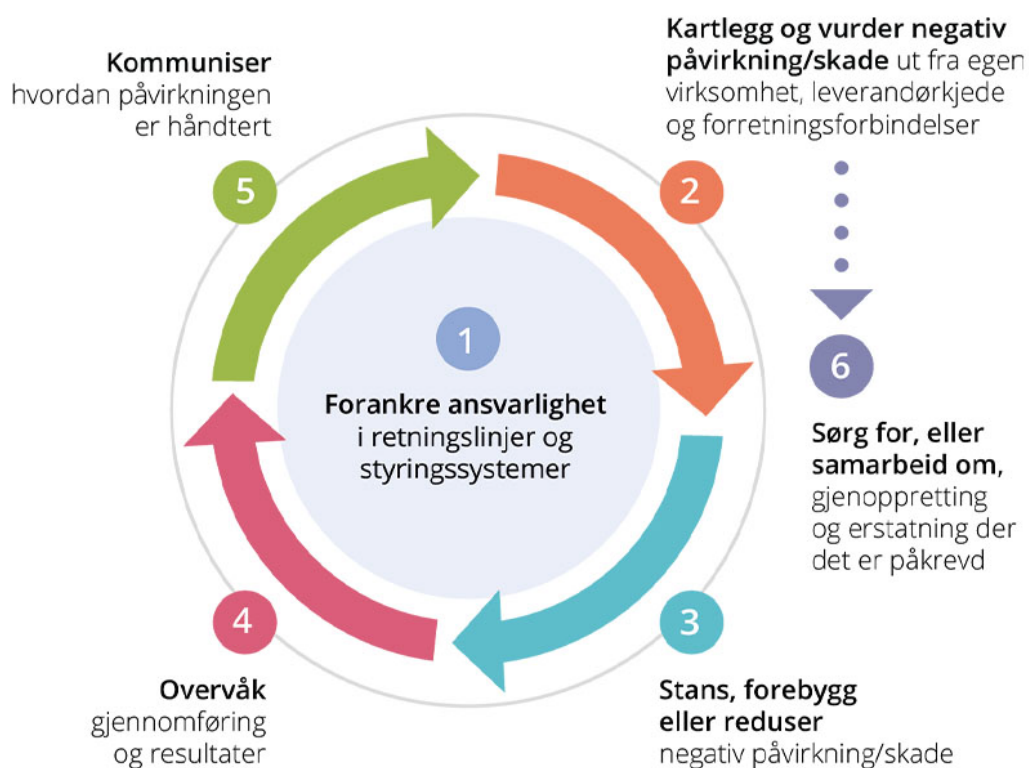
Bybanen AS skal gjennomføre bærekraftige innkjøp og vi stiller etiske krav til våre leverandører om at grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljø og forretningsetikk skal ivaretas.

Åpenhetsloven trer i kraft 1.7 2022. Den pålegger selskaper av en viss størrelse, blant annet Bybanen AS, å gjennomføre aktsomhetsvurderinger av sine leverandører, samarbeidspartnere og forretningsforbindelser, samt å rapportere til allmenheten om gjennomføring, funn og tiltak.

Tidspunktet for første rapportering av gjennomføring, funn og tiltak er sommeren 2023. Bybanen AS vil nedenfor redegjøre for hvordan aktsomhetsvurderingene skal gjennomføres i selskapet de neste månedene.

Aktsomhetsvurderingene skal sikre at alle selskaper som omfattes av loven har en bevisst holdning til mulige brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold hos sine forretningsforbindelser. Dette omfatter leverandører, samarbeidspartnere, og andre faste forbindelser.

Aktsomhetsvurderingene vil følge OECD sin modell for slike vurderinger. Det vil si at vi vil gjennomføre alle de seks stegene som vises i denne modellen:

Steg en er å forankre ansvarlighet i retningslinjer og styringssystemer. Dette arbeidet er allerede igangsatt, og vil fullføres de neste månedene. Da vil alle relevante dokumenter, prosesser og malverk

knyttet til innkjøpsprosesser være revidert. Dette vil sikre at prosessene tar høyde for behovene knyttet til aktsomhetsvurderinger, og at våre forretningsforbindelser forplikter seg til det samme.

Steg to er å kartlegge og vurdere negativ påvirkning/skade knyttet til brudd på menneskerettigheter og arbeidslivskriminalitet i vår egen leverandørkjede og hos våre forretningsforbindelser. I Bybanen AS vil dette arbeidet gjennomføres skrittvis.

Vurderingene vil gjennomføres i henhold til retningslinjene knyttet til åpenhetsloven. Det vil si at det er tre akser som skal vurderes:

1. **Risiko og sannsynlighet** for brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold. Er risikoen stor må vurderingen være mer omfattende. Risiko vil blant annet defineres av hvilken type produkt eller tjeneste det er snakk om, opprinnelsesland, produksjonsprosess, vår kjennskap til leverandøren og lignende. DFØs høyrisikoliste vil være en god hjelp i dette arbeidet.
2. **Konsekvenser** av bruddet. Jo mer alvorlige konsekvenser bruddet kan få for enkeltindivider eller grupper, jo mer omfattende må vurderingen være.
3. Bybanen AS sin **evne til å påvirke** i saken. Dersom vi for eksempel er en veldig stor kunde, vil vår mulighet til å påvirke og få gjennomført endringer være større. Dermed må også vurderingen være mer omfattende.

Steg tre er å stanse, forebygge eller redusere skaden hvis det oppdages fare for brudd på menneskerettigheter eller arbeidslivskriminalitet. Det kan dreie seg om mange former for tiltak, alt fra enkle tiltak som ekstra rapportering og oppfølging av leverandøren, til gebyrer og andre straffetiltak, eller å avslutte samarbeidet eller gå til anmeldelse.

Steg fire er å overvåke gjennomføringen av eventuelle tiltak, og hvilke resultater som oppnås gjennom tiltakene.

Steg fem er å kommunisere resultatene av vurderingene, tiltakene og oppfølgingen.

Steg seks handler om å ta ansvar for egen handling. I det tilfellet at man finner ut at virksomheten har forårsaket eller medvirket til faktisk skade, skal skaden håndteres ved å sørge for, eller samarbeide om gjenoppretting og erstatning.

Disse aktsomhetsvurderingene vil gjennomføres i løpet av de neste tolv månedene, og resultatene vil kommuniseres på vår hjemmeside sommeren 2023.